

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 22. februar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: DASI
Sagsnr.: 2020-187-0036
Dok.: 2335289

Notat der afspejler den tekniske gennemgang af justitsministerens ændringsforslag til lovforslag nr. L 93 om lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) mv.)

Formålet med justitsministerens ændringsforslag af 14. februar 2022 til lovforslag nr. L 93 er overordnet at sikre det bedst mulige fundament for politiets og anklagemyndighedens mulighed for at benytte loggede oplysninger med blik for, at man ikke derved pålægger teleudbyderne unødige byrder.

Ændringsforslagene indebærer overordnet set tre byrdereducerende tiltag udformet med udgangspunkt i Teleindustriens tre centrale forslag.

Ændringsforslagene er udformet i meget tæt samarbejde med myndighederne, og hverken Rigspolitiet eller Rigsadvokaten har faglige indvendinger herimod. I den forbindelse har Rigspolitiet navnlig lagt vægt på mulighederne for at anvende loggede oplysninger til efterforskning af grov kriminalitet.

Nummereringen i det følgende følger nummeringen i de ændringsforslag, som Justitsministeriet har oversendt til Retsudvalget den 14. februar 2022.

Samme kriminalitetskrav ved udlevering af logningspligtige og ikke-logningspligtige oplysninger (ændringsforslag nr. 1, 5 og 6)

For det første indebærer ændringsforslagene, at der skal gælde samme kriminalitetskrav ved udlevering af logningspligtige og ikke-logningspligtige oplysninger.

I det fremsatte lovforslag lægges der op til, at logningspligtige oplysninger alene kan udleveres til sager om grov kriminalitet, mens ikke-logningspligtige oplysninger kan udleveres til alle typer af kriminalitet. Det forudsættes således, at udbyderne kan filtrere de logningspligtige fra de ikke-logningspligtige oplysninger i forbindelse med udlevering til politi og anklagemyndighed.

Med ændringsforslagene indføres samme kriminalitetskrav ved udleveringen af logningspligtige og ikke-logningspligtige oplysninger.

Ændringsforslaget vil have den konsekvens, at de ikke logningspligtige oplysninger ikke vil kunne udleveres til bekæmpelse af kriminalitet, der ikke kan kategoriseres som grov i henhold til lovforslagets bestemmelser.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har ikke faglige indvendinger mod ændringsforslaget. Politiet og anklagemyndigheden vil også efter ændringsforslagene kunne anvende ikke-logningspligtige oplysninger i sager om grov kriminalitet som f.eks. drab og drabsforsøg, våben og eksplosivstoffer, røverier samt narkotikakriminalitet. Som det fremgår af justitsministerens besvarelse af 12. januar 2022 af spørgsmål nr. 25 til lovforslaget, har Rigspolitiet på baggrund af tal for 2020 oplyst, at det er sager om drab og drabsforsøg, våben og eksplosivstoffer, røverier samt narkotikakriminalitet, hvor loggede oplysninger er et særligt efterspurgt efterforskningsredskab.

På den baggrund foreslås det med ændringsforslag nr. 1 og 5, at der skal gælde samme kriminalitetskrav ved udlevering af ikke-logningspligtige og logningspligtige oplysninger. Ændringsforslag nr. 6 er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1 og 5.

*Alternativ model for entydig identifikation af slutbrugere/brugere
(ændringsforslag nr. 4, 7 og 9)*

For det andet foreslås en alternativ model for den entydige identifikation af slutbrugere/brugere i forbindelse med den målrettede personbestemte registrering og opbevaring. I det fremsatte lovforslag er der lagt op til, at teleudbyderne skal registrere og verificere oplysninger om unikt ID, dvs. f.eks. et personnummer, og eventuelle oplysninger om en bruger. Endvidere lægges der i det fremsatte lovforslag op til, at udbydere efterfølgende skal indberette bl.a. personnumrene til den såkaldte 118-database (nummeroplysningen), som politiet har adgang til. Kravet om verificering og indberetning i det fremsatte lovforslag har til formål at sikre, at der kan bygges en it-understøttet løsning til brug for målrettet personbestemt logning, og at der i videst muligt omfang kan ske en entydig identifikation af slutbrugeren/brugeren af et abonnement. Dette er særligt vigtigt ved den målrettede personbestemte logning. Dels for i videst muligt omfang at undgå, at der sker logning af forkerte personer. Dels for at sikre, at der logges på alle de relevante personer samt alle de telefonnumre, der er registreret til disse personer.

Ændringsforslagene indebærer en model, hvor teleudbyderne fortsat registrerer unikt ID og på baggrund heraf validerer oplysninger om navn og adresse på deres kunder, hvorefter det i stedet vil være de validerede navne- og adresseoplysninger, som teleudbyderne skal indberette til 118-databasen, dvs. ikke oplysninger om unikt ID på slutbrugerne.

Udbyderne indberetter allerede i dag navn og adresse til 118-databasen. Med ændringsforslaget vil udbyderne, hvor det er muligt, være forpligtet til at validere oplysningerne om slutbrugere op mod CPR-registeret med henblik på at bidrage til en bedre datakvalitet i 118-databasen.

Med ændringsforslag nr. 4 lægges der desuden op til at udvide den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i retsplejelovens § 786 h,

hvorefter der administrativt vil kunne fastsættes de nødvendige regler til brug for denne nye model. Bemyndigelsen vil bl.a. blive udnyttet til at fastsætte krav om verificeringsmetode med henblik på at sikre, at udbyderne validerer navne- og adresseoplysninger op mod CPR-registeret samt krav om hurtig indberetning af disse validerede oplysninger, så der i videst muligt omfang er samtidighed mellem de oplysninger, som udbyderne skal registrere, og de oplysninger, som politiet modtager. Endelig vil udvidelsen af bemyndigelsesbestemmelsen give mulighed for i relevant omfang at fastsætte regler om tilsyn og oplysningspligt. De nærmere regler vil blive udformet i dialog mellem myndighederne og branchen, så det i videst muligt omfang sikres, at systemerne kan "tale sammen".

Rigspolitiet har oplyst, at denne nye model forudsætter mere manuel understøttelse fra politiet side, og at modellen forudsætter udvikling af it-understøttelse hos politiet.

Ændringsforslag nr. 9 er en konsekvens af ændringsforslag nr. 7.

Undtagelse af fastnettelefoni fra målrettet geografisk logning (ændringsforslag nr. 2 og 3)

For det tredje foreslås det med ændringsforslag nr. 2 og 3 at undtage trafikdata vedrørende fastnettelefoni fra målrettet geografisk logning, dvs. al trafikdata vedrørende fastnettelefoni, som ikke registreres på master. Det bemærkes hertil, at myndighederne kun i begrænset omfang anvender loggede oplysninger om fastnetkunder i forbindelse med efterforskning mv.

Ændringsforslag om ikrafttræden (ændringsforslag nr. 8)

I det fremsatte lovforslag foreslås det, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2022. Med ændringsforslag nr. 8 lægges i stedet op til, at loven skal træde i kraft den 3. marts 2022. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med, at lovforslaget er berammet til 3. behandling den 24. februar 2022.

Økonomiske konsekvenser af ændringsforslagene

Teleindustrien har peget på, at deres tre byrdereducerende forslag samlet ses forventes at reducere udbydernes omkostninger ved lovforslaget i en størrelsesorden 100 mio. kr. Det vil indebære, at de samlede omstillingsomkostninger ved lovforslaget for udbyderne vil blive reduceret fra ca. 191 mio. kr. til ca. 91 mio. kr.

De løbende administrative byrder for Teleindustrien er i lovforslaget estimeret til ca. 107 mio. kr. årligt. Med ændringsforslagene skønnes de løbende administrative byrder at kunne nedbringes med 5-7 mio. kr. årligt, dvs. fra 107 mio. kr. årligt til ca. 101 mio. kr. årligt.

Hvad angår økonomiske konsekvenser for det offentlige skønnes det, at ændringsforslag nr. 4 i sammenhæng med ændringsforslag nr. 7 (dvs. ændringsforslagene vedrørende en alternativ model for entydig identifikation af slutbrugere/brugere) vil kunne medføre økonomiske konsekvenser for politiet som følge af bl.a. øget ressourcebehov til udvikling og drift af it-løsningen for politiet. Justitsministeriet skønner på et foreløbigt grundlag, at merudgifterne vil udgøre i omegnen 5-10 mio. kr. En nærmere afklaring heraf vil skulle indgå i den samlede konsolidering af udgifterne forbundet med lovforslaget. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af det fremsatte lovforslag, at udgiftsskønnene i lovforslaget generelt skal konsolideres nærmere med henblik på, at udgifterne forventes håndteret i forbindelsen med finansloven for 2023.